

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoCsp/21/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119356320
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:6119356320.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a Mgr. Miroslava Šeptáka, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: V. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XX/X, XXX XX S., právne zast. JUDr. Annou Mozolíkovou, advokátkou so sídlom T. XXXX, XXX XX S., o zaplatenie 3.000,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 16Csp/21/2019-123 zo dňa 05.02.2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu zamietol (výrok I.). Žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania 100%, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (výroky II. a III.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 92 ods. 8 z. č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej v texte len „zákon o bankách“) konštatoval, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre platné postúpenie pohľadávky banky bez súhlasu žalovaného na tretiu osobu, ktorá nie je bankou, čo má za následok, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne ním tvrdenej aktívnej legitímácie v konaní na uplatnenie nároku voči žalovanej. Nie je sporné, že žalovaná uzatvorila dňa 04.08.2015 s právnym predchodcom žalobcu zmluvu o splátkovom úvere (spotrebiteľský úver), na základe ktorej jej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na čokoľvek vo výške 30.000,- eur. Z uvedeného úveru došlo k úhrade sumy 3.356,92 eur. V danej veci po vykonanom dokazovaní nebolo sporné, že ku dňu postúpenia pohľadávky banky voči žalovanému na žalobcu dňa 22.3.2019 žalovaná ako klient neplnila včas a riadne svoj dlh zo zmluvy o splátkovom úvere a bola v omeškaní s plnením viac ako jednej splátky a po dobu dlhšiu ako 90 dní. Pokiaľ žalobca uvádzal, že jeho právny predchodca - banka vyhlásila mimoriadnu splatnosť celého úveru listom zo dňa 18.8.2016, ktorý bol žalovanej doručený dňa 30.8.2016, súd prvej inštancie dospel k záveru, že predmetný jednostranný právny úkon banky je neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom konkrétne s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalobca totiž neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že by k uplatneniu práva vyhlásiť úver za predčasne splatný v celosti v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka došlo najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky za stavu, keď banka súčasne vopred v lehote nie kratšej ako 15 dní upozornila žalovanú - na uplatnenie tohto práva. Oznámenie Slovenskej sporiteľne, a.s. o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 18.8.2016 je potom neplatným právnym úkonom, ktorý nemôže vyvolať žiadne právne účinky. V súvislosti s oznámením Slovenskej

sporiteľne, a.s. o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 18.8.2016 neboli splnené všetky podmienky § 92 ods.8 zákona o bankách, keď v konaní nebola zistená existencia následnej písomnej výzvy banky na zaplatenie dlhu po uplynutí 90 kalendárnych dní po dni mimoriadnej splatnosti úveru. Vychádzajúc z toho, že vo veci nedošlo k riadnemu vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru zo strany banky podľa § 565 v spojení s § 53 ods.8 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, súd prvej inštancie mal za to, že nebolo zistené, že by banka pred postúpením pohľadávky žalovanú písomne vyzvala na zaplatenie dlhu. Žalobca síce v konaní predložil výzvu zo dňa 18.12.2018 (č. l. 38) adresovanú žalovanej na adresu jej pobytu, v ktorej ju banka vyzývala na zaplatenie dlžnej pohľadávky vo výške 29.675,75 €, avšak nepredložil akýkoľvek dôkaz, že táto listina bola doručená žalovanej, resp. že by bola čo i len odoslaná, napríklad doručenkou, podací lístok, výpis z poštovej knihy, podací hárok a iné. Vo veci preto nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči žalovanej na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 22.3.2019, ktorá je v tejto časti neplatná pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Z dôvodu hospodárnosti konania sa súd prvej inštancie nezaoberal tvrdeniami žalovanej ohľadne premlčaného nároku žalobcu. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP a žalovanej, ktorá bola v tomto konaní v celom rozsahu úspešná priznal nárok na náhradu trov konania 100 % voči žalobcovi, ktorý v konaní úspešný nebol. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods.2 CSP).

3. Voči citovanému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a tiež z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nestotožnil sa s právnym posúdením súdu, v zmysle ktorého je vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postupcom neplatné, pretože žalobca nepreukázal, že by postupca upozornil žalovaného na uplatnenie tohto práva. Žalobca zastáva názor, že ak žalovaná bola na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka upozorená v lehote nie kratšej ako 15 dní do doby, do ktorej má pohľadávku zaplatiť v podaní zo dňa 18.08.2016 (t. j. v podaní, ktorým postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru), tak v zmysle odbornej literatúry je takéto vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v plnom súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V posudzovanom prípade postupca využil svoje oprávnenie zosplatniť pohľadávku a podaním zo dňa 18.08.2016 upozornil žalovanú, že si toto právo uplatňuje. Zároveň žalovanú týmto podaním vyzval v lehote 15 dní k dobrovoľnej úhrade pohľadávky. Z predmetnej výzvy podľa názoru žalobcu vyplýva, že žalovaná bola postupcom upozorená na uplatnenie svojho práva na zosplatnenie celej pohľadávky v zákonom stanovenej lehote. Žalobca sa preto nestotožnil s právnym záverom súdu o neplatnosti zosplatnenia pohľadávky postupcom a mal za to, že v konaní pred súdom prvej inštancie náležite preukázal, že postupca zvolil pri zosplatnení úveru postup v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Zároveň žalovaná bola postupcom pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti opakovane vyzývaná na úhradu dlžnej sumy, a to napr. výzvou zo dňa 01.02.2016. Žalobca ďalej uviedol, že v konaní bolo podľa jeho názoru bez akýchkoľvek pochyb preukázané, že pred postúpením pohľadávky postupca dodržal všetky podmienky, ktoré mu ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách ukladá. V konaní bolo preukázané, že žalovaná bola v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Zároveň bolo preukázané aj splnenie druhej podmienky ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, t. j. že žalovaná bola postupcom vyzvaná na úhradu omeškaných splátok, a to výzvou zo dňa 18.08.2016 označenou ako „oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“, ku ktorej žalobca pripojil doručenkou preukazujúcu doručenie tejto výzvy žalovanej, a tiež výzvou zo dňa 18.12.2018. Žalovaná bola v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní a zároveň bola postupcom opakovane vyzvaná na úhradu omeškaných splátok úveru. Žalovaná v konaní tvrdenia žalobcu ohľadom doručenia uvedených výziev nie len že nepoprela, ale doručenie týchto výziev priamo potvrdila v bode 5 podaného odporu, v ktorom uviedla, že: „, Neurčitost' a nejasnost' žalovanej istiny potvrdzujú aj výzvy na zaplatenie dlžnej sumy, ktoré boli žalovanej doručené pričom každá výzva obsahovala odlišnú dlžnú sumu (rozpor v sumách), a to: Výzva zo dňa 18.12.2018 od Slovenskej sporiteľne, a.s. na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 29 675,75 EUR...“ Keďže tieto skutkové tvrdenia neboli protistranou popreté, resp. boli žalovanou v podanom odpore priamo potvrdené, v zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP ich bolo v konaní podľa názoru žalobcu potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia, na základe čoho bolo potrebné uzavrieť, že je nesporným skutkovým tvrdením, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. V konaní tak bolo preukázané, že žalovaná bola

v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Žalobca sa nestotožnil ani s právnym záverom súdu, v zmysle ktorého výzvu zo dňa 18.08.2016 nemožno považovať za kvalifikovanú výzvu postupcu podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Takýto záver súdu nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, keďže uvedenou výzvou bola žalovaná postupcom vyzvaná na úhradu dlžnej sumy vyčíslenej ku dňu vyhotovenia výzvy, a preto nepochybne táto výzva po obsahovej stránke spĺňa všetky náležitosti písomnej výzvy veriteľa na úhradu svojej splatnej pohľadávky. Ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách pojednáva o písomnej výzve banky voči svojmu klientovi, t. j. výzve banky k úhrade omeškaných splátok úveru, pri ktorej zákonodarca nestanovil žiadne osobitné obsahové náležitosti a preto žalobcovi nie je zrejmé, z akého dôvodu súd nepovažoval túto výzvu za kvalifikovanú výzvu banky podľa tohto ustanovenia a neprihliadal na ňu v súvislosti so splnením podmienok podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Žalobca v súvislosti s aplikáciou tohto ustanovenia na prejednávany prípad taktiež poukázal na bod 12.4 Všeobecných obchodných podmienok (ďalej aj „VOP“), podľa ktorého: „Klient súhlasí, že banka môže akékoľvek svoje pohľadávky voči Klientovi postúpiť.“ Nakoľko ustanovenie § 89 ods. 1 ZoB pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení Zákona o bankách, pričom ustanovenie § 92 ods. 8 nevyučuje odchylnu úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si v posudzovanom prípade dohodli otázku postúpenia odchyľne od predmetného zákona, a to v bode 12.4 VOP. Na základe uvedeného žalobca zastával názor, že preukázanie splnenia podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 v konaní nebolo potrebné, keďže žalobca preukázal, že zmluvné strany si vzájomné práva a povinnosti upravili v súdenom prípade odchyľne od ust. § 92 ods. 8. Dojednanie ohľadom súhlasu dlžníka banky s postúpením pohľadávky na inú osobu bolo opakovane vystavené súdnej kontrole zo strany vyšších súdnych autorít. Na podporu svojich tvrdení poukázal žalobca na viaceré rozhodnutia krajských súdov. Na základe vyššie uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že s odvolaním žalobcu nesúhlasí a považuje ho za nedôvodné. Prvostupňový súd správne vyhodnotil všetky skutočnosti, na podklade ktorých dospel aj k správnejmu záveru, a to, že žalobca v spore nie je aktívne vecne legitimovaný. Žalovaná sa stotožňuje s názorom súdu, že žalobca nielen že nepreukázal doručenie oznámenia Slovenskej sporiteľne, a.s. zo dňa 30.3.2019 o postúpení pohľadávky žalovanej, ale nepreukázal tiež, že by bola pred postúpením pohľadávky žalovanej doručená aj výzva na zaplatenie dlhu. Z čoho vyplýva, že žalobca neuniesol toto dôkazné bremeno. Pri posudzovaní platnosti postúpenia pohľadávky je potrebné prihliadať predovšetkým aj na ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. A práve pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy so žalovanou, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom - postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom - postupcom (bankou) a dlžníkom. Nový veriteľ - postupník totiž už nebude zo zákona povinný takéto obsiahle tajomstvo zachovávať, keďže nie je bankou; bude napríklad oprávnený či povinný o záležitostiach dlžníka informovať kohokoľvek. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Aj zákonodarca pri formulácii tohto ustanovenia vychádzal z principiálnej nepostupiteľnosti pohľadávky banky podľa všeobecných predpisov občianskeho práva, ak by neexistovalo špeciálne dovoľujúce ustanovenie. Týmto dovoľujúcim ustanovením je v danom prípade ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, podľa ktorého predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu bez súhlasu klienta je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Účel § 525 Obč. zák. je totiž okrem

iného aj ochrana dlžníka pred tým, aby jeho dlh v prípadoch uvedených v cit. ustanovení prešiel na inú osobu než veriteľa, voči ktorému pôvodne vznikol. Žalovaná opätovne tiež poukázala na to, že nárok, ktorý si žalobca voči žalovanej uplatňuje je zároveň nárokom premlčaným. Žalovaná navrhovala, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

5. Žalobca v rámci tzv. odvolacej repliky oznámil, že trvá na podanom odvolaní.

6. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 § 380 CSP) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

7. Odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

8. Niet pochybností a nespochybňuje to ani jedna zo strán sporu, že predmetný zmluvný vzťah medzi sporovými stranami založený Zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 04.08.2015, je vzťahom spotrebiteľským. Právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s. ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu s fyzickou osobou, ktorá nie je podnikateľom.

9. Dôvodom zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie je nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu na uplatnenie si nároku voči žalovanej.

10. Vecná legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva svedčiaci o tom, kto je nositeľom uplatneného práva alebo povinnosti v konkrétnom prípade. Nedostatok vecnej legitímácie znamená, že strana nebola nositeľom práva, o ktoré sa vedie konkrétny spor. Otázku aktívnej legitímácie musí súd vždy skúmať ex offo, pričom ide o otázku hmotnoprávnu. Skutkové tvrdenia týkajúce sa danosti aktívnej či pasívnej vecnej legitímácie v spore musia byť zrejmé už zo žaloby. Pokiaľ nie, súd nie je povinný vyzývať na ich doplnenie, pretože by poučil žalobcu o hmotnom práve, čo by viedlo k porušeniu rovnosti strán sporu.

11. Postupník - žalobca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak zmysle uvedeného povinný tvrdiť a preukázať, že pred postúpením pohľadávky banka dlžníka písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie jeho aktívnej legitímácie v spore.

12. Žalobca v danom prípade odvodzoval svoju aktívnu vecnú legitímáciu od Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0217/2019/CE uzatvorenej s postupcom Slovenskou sporiteľňou, a.s. dňa 22.03.2019. Postúpenie pohľadávky bolo oznámené žalovanej dňa 30.03.2019.

13. V zmysle ust. § 92 ods. 8 z. č. 483/2001 Z. z. o bankách (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o splátkovom úvere) bolo pred samotným postúpením pohľadávky nebankovému subjektu povinnosťou banky ako postupcu vyzvať dlžníka - žalovanú na zaplatenie svojho peňažného záväzku a upozorniť ju, že v prípade ak po uplynutí 90 dní do doručenia výzvy nebude peňažný záväzok alebo jeho časť splnený, pristúpi k postúpeniu pohľadávky na inú osobu (aj takú, ktorá nie je bankou) bez súhlasu klienta.

14. Rozhodujúcou okolnosťou je v prvom rade vo všeobecnosti fakt, že ide o spotrebiteľský spor (pohľadávka banky zo spotrebiteľského úveru). Zároveň ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi podmienkami je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a dlžníkovo následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018).

15. Základným článkom, od ktorého sa odvíja postup banky pri postúpení pohľadávky tretej osobe bez súhlasu klienta, je výzva adresovaná dlžníkovi na zaplatenie, ktorá musí byť preukázateľne zaslaná dlžníkovi, čo je potrebné preukázať predložením doručienky alebo podacieho lístka. Žalobca predložil

súdu výzvu banky adresovanú dlžníčke/žalovanej zo dňa 18.12.2018 na zaplatenie omeškaného dlhu z úveru, no nepreukázal, že túto výzvu naozaj žalovanému aj skutočne odoslal alebo doručil.

16. Žalobca v odvolaní poukazuje na to, že žalovaná doručenie výzvy v konaní nielenže nepoprela, ale jej doručenie priamo potvrdila v bode 5 podaného odporu a odvoláva sa na aplikáciu ust. § 151 ods. 1 CSP, podľa ktorého skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. V danom prípade však žalovaná doručenie výzvy poprela na pojednávaní konanom dňa 05.02.2020, kedy výslovne uviedla, že nebolo preukázané, že by právny predchodca žalobcu ešte pred postúpením pohľadávky oboznámil dlžníka s postúpením pohľadávky. Zároveň pochybnosti o riadnom doručovaní má odvolací súd aj z dôvodu, že žalobca nepredložil doručenkú ani podací lístok, i keď z veľkého množstva konaní musí mať vedomosť, že súdy ex offo skúmajú otázku aktívnej vecnej legitímácie a v prípade, ak žalobca nepreukáže doručenie výzvy, zamietnu žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie. Predloženie dôkazu o zaslaní alebo doručení výzvy je teda nevyhnutné pre preukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

17. Za tejto situácie odvolací súd konštatuje, zhodne s okresným súdom, že žalobca nepreukázal doručenie alebo aspoň zaslanie výzvy dlžníčke na zaplatenie dlžnej sumy, v ktorej by ju zároveň upozornil, že ak v lehote do 90 dní od doručenia výzvy svoj záväzok neuhradí, postúpi pohľadávku v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Navyše tým, že žalobca nepreukázal zaslanie alebo doručenie výzvy, nemožno bez pochybností ani ustáliť, kedy uplynula lehota 90 dní, po uplynutí ktorej možno pristúpiť k postúpeniu pohľadávky. V danom prípade výzva banky je datovaná dňom 18.12.2018 a k postúpeniu pohľadávky došlo dňa 22.03.2019, čiže aby bola uvedená lehota dodržaná, musela by byť žalovanej výzva doručená najneskôr dňa 22.12.2018, čo však preukázané nie je.

18. Okrem uvedeného, odvolací súd je toho názoru, že výzva v zmysle ust. § 92 ods. 8 musí byť kvalifikovaná. Zákon síce nestanovuje žiadne osobitné obsahové náležitosti na túto výzvu, avšak z obsahu a zmyslu tohto ustanovenia nepochybne vyplýva, že nestačí akákoľvek výzva banky na zaplatenie, ale touto výzvou musí banka jednak vyzvať dlžníka na zaplatenie dlžnej sumy s uvedením lehoty 90 dní a upozorniť ho, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude banka oprávnená postúpiť pohľadávku na iný, hoc aj nebankový subjekt, bez súhlasu dlžníka. Z tohto dôvodu neobstojí tvrdenie žalobcu, že za takúto výzvu možno považovať výzvu banky zo dňa 18.08.2016 označenú ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“. Táto výzva sa týkala iba vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Písomné oznámenie postupcu (banky) žalovanej o postúpení pohľadávky nie je výzvou, ako má na mysli citované ustanovenie a ani ju nenahrádza. Oznámenie o mimoriadnej splatnosti úveru právneho predchodcu žalobcu (banky) zo dňa 18.08.2016, ktoré obsahovalo výzvu na splatenie celej pohľadávky zosplatennej ku dňu 16.08.2018 bolo preukázateľne (podľa doručenky z č. I. 98) doručené žalovanej dňa 30.08.2016. Okrem toho, aj zosplatenie úveru je aj podľa názoru odvolacieho súdu neplatné pre rozpor so zákonom.

19. K tomu, aby mohol veriteľ vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru musia byť splnené v zmysle ust. § 53 ods. 9 v spojení s ust. § 565 Občianskeho zákonníka nasledovné podmienky - uplynutie 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a následné upozornenie banky na uplatnenie práva zosplatiť úver, ak dlžník do 15 dní nezaplatí.

20. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

21. Samotné ust. § 565 OZ umožňuje, aby v prípade, ak ide o plnenie v splátkach, veriteľ požiadal dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky, pre nesplnenie tej - ktorej splátky, ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené.

22. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

23. Uvedené ustanovenie sleduje, aby dodávateľ pri neplnení povinnosti spotrebiteľom dosiahol splatnosť celej pohľadávky, tiež ale sleduje aj zamedzenie tejto možnosti v prípade, ak neplnenie povinností zo strany spotrebiteľa bude iba krátkodobé nepresahujúce dobu troch mesiacov odo dňa omeškania so zaplatením splátky.

24. Nie je preto správne tvrdenie žalobcu, že práve upovedomením o zosplatnení zo dňa 18.08.2016 upozornil žalovaného, že si toto právo uplatňuje a vyzval ho, aby v lehote 15 dní uhradil pohľadávku a teda, že splnil podmienky ust. § 53 ods. 9 OZ. Uvedené tvrdenie jednak popiera význam ustanovenia § 53 ods. 9 v spojení s ust. § 565 OZ, ktoré jednoznačne stanovujú podmienky pre zosplatnenie úveru a jednak uvedené tvrdenie je v rozpore s obsahom samotnej listiny právneho predchodcu žalobcu označenej ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“ zo dňa 18.08.2016. V tomto oznámení banka už len konštatuje, že vyhlásila ku dňu 16.08.2016 mimoriadnu splatnosť pohľadávky. Síce vyzvala žalovanú na úhradu pohľadávky, avšak svoje právo zosplatniť úver už využila. Uvedené oznámenie preto nemôže byť výzvou v zmysle vyššie citovaných ustanovení. Podľa výkladu prezentovaného žalobcom by banka najskôr vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru a až potom vyzvala na zaplatenie dlhu do 15 dní.

25. Keďže žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal existenciu a doručenie takéhoto upozornenia banky, stotožňuje sa odvolací súd s právnym názorom súdu prvej inštancie, že aj vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je v danom prípade neplatné.

26. Žalobca až v odvolacom konaní súdu predložil listinu s názvom „Upozornenie na omeškanie“ zo dňa 01.02.2016 adresovanú žalovanej, v ktorom upozornil žalovanú, že eviduje omeškanie so splácaním, s tým, že je povinná zaplatiť omeškanú splátku v sume 415,13 eur do 09.02.2016 (č. l. 135 spisu). Ani toto upozornenie nemožno považovať za upozornenie v zmysle vyššie citovaných ustanovení. Žalobca zároveň nepreukázal jeho doručenie žalovanej. Navyše predloženie tejto listiny žalobcom až v odvolacom konaní predstavuje neprípustnú novotu v odvolacom konaní, keďže nebolo preukázané, že by išlo o niektorý z prostriedkov procesnej obrany a procesného útoku, o ktorom to predpokladá ust. § 366 CSP.

27. Žalobca v odvolaní tiež tvrdil, že ustanovenie § 89 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v spojení s čl. 12.4 Všeobecných obchodných podmienok umožňovalo zmluvným stranám, aby si upravili práva a povinnosti odchylné od Zákona o bankách, argumentujúc, že ustanovenie § 92 ods. 8 nevyklučuje odchylnú úpravu vzájomných vzťahov a teda preukázanie podmienok podľa § 92 ods. 8 ZoB v konaní nebolo potrebné.

28. V prípade spotrebiteľských zmlúv medzi bankou a spotrebiteľom jednoznačne platí záver, že banka v postavení dodávateľa sa nemôže odchyliť od ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách v neprospech spotrebiteľa, a to vzhľadom na materiálny korektív vyjadrený v ustanovení § 54 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko je zjavné, že takýmto odklonom (v neprospech spotrebiteľa) by bol porušený Občiansky zákonník a spotrebiteľ by si objektívne zhoršil svoje zmluvné postavenie. Jednalo by sa tak o právny úkon, ktorý je v rozpore so zákonom, a preto v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka by bolo takéto dojednanie pre rozpor so zákonom absolútne neplatné a absolútne neplatné by bolo aj postúpenie pohľadávky na základe takého dojednania. Z uvedeného možno preto vyvodiť záver, že v spotrebiteľských zmluvách nie je možné platne dojednať odchylenie sa od ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách v neprospech spotrebiteľa.

29. Pokiaľ odvolateľ poukazuje na rozhodnutia krajských súdov, odvolací súd konštatuje, že tieto nie sú pre súd záväzné.

30. Odvolací súd v nadväznosti na uvedené závery uzatvára, že v prejednávanej veci neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu bez súhlasu dlžníka. Keďže tieto podmienky sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie, v dôsledku nerešpektovania takejto úpravy je zmluva o postúpení pohľadávky neplatná pre rozpor s ust. § 39 Občianskeho zákonníka (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 26/2017).

31. Žalobca z tohto dôvodu nemá aktívnu vecnú legitimáciu v spore a preto súd prvej inštancie nemal inú možnosť, iba žalobu žalobcu zamietnuť. Odvolací súd tak napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne, vrátane výroku o náhrade trov konania, voči ktorému neboli vznesené žiadne odvolacie námietky.

32. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

33. Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ust. § 396 ods. 1 s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalovanej ako procesne úspešnej strane v odvolacom konaní vznikol v súlade s § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi. O výške trov rozhodne súd prvej inštancie podľa ust. § 262 ods. 2 CSP.

34. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)